

Dziennik Białostocki

Redakcja: A. Białystok, tel. 63. Administracja: Legionowa 1, tel. 11. Cena 1.00 64106

U progu nowej ery

Ojciec św. o porozumieniu Watykanu z Kwirynalem

RZYM 22.2. Kierownik rzymskiego biura „United Press” Thomas B. Morgan był wczoraj przyjęty przez Ojca świętego, Piusa XI, który udzielił mu wywiadu.

Papież wyraził swe zadowolenie z powodu dojścia do porozumienia między Kwirynalem i Watykanem oświadczając, że entuzjazm, który wywołało w całym świecie katolickim ponowne uznanie władzy świeckiej i niezależności tronu papieskiego napelnia jego serce największą radością.

„Władomości z całego świata — mówi Ojciec św. — które opisują jak przyjęto wydarzenia ostatnich dni, sprawiły mi wielką satysfakcję. Żywe zainteresowanie się tą sprawą dowodzi, że katolicy we wszystkich kręgach zrozumieili znaczenie tego faktu i z nami razem cieszą się z powodu korzystnego wyniku rokowań. Ludność wszędzie tłumnie zapelniała kościoły dziękując Panu”.

Następnie papież poruszył temat samej umowy z rządem włoskim. Podkreślił on, że wielką część ludzkości uważają za właściwe i słuszne doprowadzenie do porozumienia, a potem dodał: „Teraz jest to już osiągnięte. Ważniejsze jednak są owoce, których możemy się spodziewać. Dopiero w przyszłości okaże się, jakie korzyści przyniesie to porozumienie. Obecnie jesteśmy u progu przystępowania dopiero do realizacji postanowień umowy”.

Ojciec święty, który przyjął przedstawiciela United Press w bibliotece papieskiej, wygląda zdrowo i rześko.

Pułk. Prystor u premiera Bartla

Narada rządu nad traktatem z Francją

WARSZAWA, 22.2. Premier Bartel przyjął wczoraj szefa gabinetu w generalnym inspektoracie płk. Prystora.

Po południu premier odbył konferencję z prof. Szyszko-Bohuszem, jako prezesem komitetu odbudowy Wawelu i Zamku królewskiego w Warszawie.

Wieczorem odbyła się pod przewodnictwem p. premiera konferencja w sprawie traktatu handlowego z Francją z udziałem ministra Kwiatkowskiego i Jurkiewicza, wice-ministrów dr. Wysockiego i gen. Komarzewskiego oraz szeregu wyższych urzędników. Nieobecny minister skarbu reprezentował p. dyr. dep. Rasiński.

Głowy hydry wciąż odrastają...

Wykrucie na Łotwie sowieckiego buraszelegowskiego

RYGA 22.2. — Tel. wł. — Na miejsce zlikwidowanej niedawno na Łotwie podobnej bandy szpiegowskiej, stworzona przez G.P.U. na

Strajk studentów w Kownie

przeciw „dyktaturze głupców”

KOWNO 22.2. Odbył się tu wiec studentów uniwersytetu, zwolany do celu poparcia stanowiska słuchaczy szkoły sztuk pięknych w zaręku z Waldemarasem.

Ze szkoły tej wydalono niedawno 35 słuchaczy za „nieprawomyślność”. Ważne zgromadzenie słuchaczy wystosowało podanie do Waldemarasa, domagając się ponownego przyjęcia wydalonych

kollegów, lecz Waldemaras odrzucił tę prośbę.

Wiec studentów postanowił ogłosić strajk, gdyby Waldemaras w dalszym ciągu odmawiał przyjęcia wydalonych.

Podczas dyskusji padły okrzyki: „Dość kreatur Waldemarasowych!”, „Precz z dyktaturą głupców!”.

Gwałtowna odwilż w całej Anglii

Śmiertelny wrodek wywołany ociepleniem

LONDYN 22.2. — Po śmylem mrozach w ciągu ostatnich dni, nastąpiła w Londynie i całej Anglii gwałtowna odwilż. Temperatura podniosła się ponad zero.

Wskutek odwilży wydarzył się w kopalni węgla w Nottingham nieszczęśliwy wypadek. Pod działaniem promieni słonecznych obsunęła się wielka bryła lodu i spadła do szybu kopalni, zabijając dwu górników.

Czarna śmierć ofiar porwała „czarna śmierć”

Kopalnie śląskie grobem górników

KATOWICE 22.2. — Tel. wł. — Jest to już czarna śmierć wypadku czarnej śmierci w kopalniach śląskich w miesiącu lutym. Koniecznością nieodzowna staje się jak najszybsza likwidacja kopalni przez władze górnicze.

Warszawianka skarży

autorkę i wytwórnę filmową o plagiat powieści „Metropolis”

BERLIN, 22.2. Dzisiaj w południe odbędzie się pierwsza rozprawa o plagiat w procesie wytoczonym przez p. Wandę Ursyn-Doebbecke, Polkę, pochodzącą z Warszawy i przebywającą od lat w Berlinie przeciwko pani Thea von Harbou, autorce powieści „Metropolis” i jej mężowi Fritzowi Langowi, reżyserowi oskarżonego na tej powieści filmu pod tym samym tytułem.

P. Ursyn-Doebbecke oskarża także wytwórnę filmową Ufa o naruszenie praw autorskich.

Rzecznikiem p. Ursyn-Doebbecke jest znany z rozmaitych sensacyjnych procesów adwokat berliński Frey, który występował również w procesie Hildy Scheller-Domelli i in.

Lot do Ameryki

ze stacjami benzynowymi w powietrzu

BERLIN, 22.2. Lotnia niemiecka major Fitzmaurice i Niemiec Köhl, uczestnicy lotu „Bremer” zamierzają z początkiem czerwca wystartować do lotu Niemcy — Ameryka; na trzymotorowym wodnopłotowcu Junkers G. 24. Trasa lotu bieć będzie przez Azory.

Doświadczenie amerykańskiego samolotu „Question Mark” wykorzystane będzie w ten sposób, że trzykrotnie, a mianowicie po starcie, w Listonie i na Azorach zbiorniki „J. G. 24” napelnione będą w powietrzu benzyną ze specjalnego samolotu.

W celu ułatwienia startu wodnopłotowiec wzbije się w powietrze bez obciążenia większą ilością benzyn.

Pożar dworca w Charlottenburgu

Salon książąt ofiarą płomieni

BERLIN, 22.2. Ubiegłej nocy wybuchł pożar w magazynie bagażowym w Charlottenburgu. Płomienie przerzuciły się szybko na przylegający do magazynu t. zw. salon książąt, który spłonął doszczętnie.

Dach oszklony hall dworcowy zapadł się, raniąc jednego urzędnika.

Zamach na pociąg marsz. Fenga

Syn marszałka i dwaj adiutanci zabici

LONDYN 22.2. Donoszą z Pekinu, że w chwili, kiedy pociąg woźnicy marszałka Fenga wjeżdżał na stację Kaifin, przyjęto pociąg ten huraganowym ogniem z karabinów maszynowych.

Z pociągu odpowiedziano również salwami. Bitwa trwała około 3 godzin i została przerwana wskutek wybuchu, który nastąpił tuż przed pociągiem. Okazało się, że w tym miejscu był podminowany.

Wskutek wybuchu wykołowało się kilka wagonów. Marszałek Feng wyszedł cało z tego napadu, ale syn jego 2-ech adiutantów jest zabitych.

Bliższych szczegółów o napastnikach, którzy przygotowali tę skomplikowaną zasadzkę, niema.

Macedonia i Tracja pod lodem

Śmierne skutki powodzi i mrozu

WIEDEN 22.2. Donoszą z Aten, że powódź w Tracji i Macedonii wzrasta w sposób katastroficzny.

Ponieważ po wylewie rzeki nastąpił z powrotem mroz, więc cały kraj na wielkich przestrzeniach pokryty jest lodem i śniegiem, jak na dalekiej północy.

Ile wsi i miast ukrywa się pod tym całunem, niewiadomo. Istnieją obawy, że gdy lody wraz z śniegiem opadną, to z pod nich wyłonią się liczne trupy ludzkie.

Szkód wyrządzonych przez powódź niepodobna obliczyć. Komunikacja w danym okręgu jest zupełnie przerwana.

SYTUACJA „TCZEWA” BEZ ZMIANY

Aprobowanie samolotowa działa sprawnie

BERLIN 22.2. — Tel. wł. — Dzisiaj w południe samolot D 1048 uzupełnił zaprowiantowanie załogi Tczewa, zrzucając worek 50 kg. zawierający mięso, chleb i rum.

Zarazem arcykapitan zwołał zgromadzenie i legzemplarzy „Expressu Porannego” i Kurjera Czerwonego ze środy śnieżnego tygodnia. W sytuacji na morzu zmiany nie zostały.

PAROWIEC WŁOSKI W WIEJEN U LODOWEM „Campidoglio” utknął od Constanca

WIEDEN 22.2. „Corriere della Sera” donosi z Bukaresztu, że parowiec włoski „Campidoglio” utknął w drodze z Konstantynopola do Constanca w pobliżu portu wśród lodów.

Okret zarządził od władz portowych pomocy. Na pokładzie znajduje się 70 oficerów afgańskich z armii króla Amanullaha, udających się do Odesy.

B. poseł Ulitz w więzieniu śledczym

traktowany jako więzień polityczny

KATOWICE 21.2. — Tel. wł. — Jutro zapadnie decyzja Izby odwoławczej w sprawie dalszego zatrzymania w więzieniu śledczym B. posła na sejm śląski Ulitz.

Ulitz korzysta w więzieniu z szeregu udogodnień, stosowanych wobec więźniów politycznych.

Otrzymuje on książki i gazety, pożywienie z domu i pościel. Z przechadzek korzysta dwa razy dziennie.

Głód w państwie Waldemarasa

Ka'astrofalne skutki nieurodzaju

KOWNO 22.2. W Szawłach odbył się zjazd kupców i przemysłowców żydowskich na Litwie.

Na zjeździe odczytano sprawozdanie o katastrofalnym położeniu ludności w miejscowościach, które acierpają z powodu nieurodzaju.

Kapłectwo tych miejscowości jest doszczętnie zrujnowane. Wśród handlarzy i rzemieślników panuje głód.

Pierwszy wyrok śmierci w Łodzi

Zabójca trzech osób skazany na powieszenie

ŁÓDŹ 22.2. — Tel. wł. — Łódzki sąd okręgowy rozpatrywał wczoraj sprawę 19-letniego Stanisława Łanucha, który w listopadzie ub. r. w bestjański sposób zamordował małżonków Tyszerów, właścicieli składu fortepianów przy ul. Piotrkowskiej 117 i służącą ich, 28-letnią Józefę Borowską.

Morderce wykryto dzięki temu, iż oddał on do pralni zakrwawione ubranie, podając swe nazwisko.

Na rozprawie, na którą wezwano 27 świadków, oskarżony niechętnie odpowiadał na zapytania przewodniczącego.

Raz nawet zrytowany krzyknął: „Na co te wszystkie pytania?”

Z zupełną obojętnością przystępował się zeznaniom świadków. Dopiero, gdy w czasie przerwy zbliżył się do niego ojciec, oskarżony rozplakał się.

Po mowie prokuratora, zadającego kary śmierci, Łanuch, który bronił się sam, zrzekłszy się adwokata zarówno z wyboru, jak i z urzędu, oświadczył, iż zamordował Tyszerów z zemsty za to, że nie dotrzymany obietnicy zapiekania się nim.

W godzinach wieczornych sąd ogłosił wyrok, skazujący Łanucha na karę śmierci przez powieszenie.

Z wizytą do rządu polskiego

Przyjazd rumuńskiego ministra

WARSZAWA, 22.2. Według depeszy otrzymanej wczoraj, rumuński minister spraw zagranicznych p. Mironescu wyjeżdża z Bukaresztu w sobotę rano do Warszawy w niedzielę wieczorem.

Ministrowi Mironescu towarzyszyć będą p. Grigorcea, minister pełnomocny i dyrektor gabinetu politycznego rumuńskiego M.S.Z., p. E. Filoti — dyrektor prasy i propagandy rumuńskiego M.S.Z., pp. Pavellesco i Mavrocordat z gabinetu ministra spraw zagranicznych Rumunii oraz poseł do parlamentu rumuńskiego p. Mironescu, syn ministra.

Nadto z ministrem Mironescu przybędzie kilku wybitnych dziennikarzy bukareszteńskich.

Pobyt gości rumuńskich w Polsce potrwa 3 dni, a program ich przyjęcia ustalony zostanie po przyjeździe posła Rumunii p. Davilla, co nastąpić ma w dniu dzisiejszym.

W dniu dzisiejszym rozpoczynamy w Sejmie prace nad zgłoszonym przez nas projektem zmiany Konstytucji Państwa Polskiego.

W ten sposób przystępujemy do realizowania naszego głównego zadania i naszych zobowiązań wobec obywateli, którzy nas do działalności publicznej wybrali.

Uważamy Konstytucję z 17 marca 1921 roku za złą.

Zrodziła się ona w dusznej atmosferze. Kiełca się w czasie, w którym Polska była w wojnie na wszystkich niemal frontach.

Walki te pochłonięły żywe sily Narodu. Tysiące i tysiące ludzi musiały oddać wtedy bez reszty całe swoje zainteresowanie, całą swą proskę, całą swą zdolność do poświęceń, cały swój charakter na służbę zdobycia wolności i granic Polski.

Konstytucję robił Sejm „suwerenny”. Ludzie, umiejacy się czuć wolnymi, byli w nim w śmie sznej mniejszości. To też na zasadniczym sensie Konstytucji marcowej odbiły się zbyt silnie nastroje niewoli.

Narodowa Demokracja chciała dość do niepodzielnej władzy protekcja obcych czynników. Józefa Piłsudskiego za to, że był chorąży samodzielnosci i honoru Polski, nienawidziła. Narodowa Demokracja przy redagowaniu Konstytucji miała jedną tylko troskę: skoro Piłsudski może zostać naczelnikiem władzy wykonawczej, to należy uczynić ją fikcją, zupełnym absurdem.

Tak zwana lewica zamieniła mechanicznie swoje niedowierza nia, swoje podejrzenie, swoją opozycyjność w stosunku do rządu państwa zabierających na te same uczucia względem Rządu polskiego.

Walcząc o „wolność obywateli”, zapomnieli o zabezpieczeniu

wolności Narodu, której niepodobna utrzymać bez silnej władzy wykonawczej.

Dwa obozy, namierzone siebie wówczas zwalczające, podały sobie ręce, by Konstytucję uczynić jak najgorszą.

Potrzeba było tylko czterech lat, by Konstytucja ta doprowadziła Polskę do skraju ostatecznej przepaści.

Nikt, komu serce drży troską o wolność, nie może wymazywać ze swej pamięci tego okresu zbrodniczej anarchii i rozprzężenia Państwa. Ten potworny nonsens nie może się powtórzyć.

Nie chcemy w przyszłości ratować Państwa dopiero, gdy się znajdzie u brzegów przepaści. Chcemy w drodze prawnej wywalczyć dobre prawo dla ustroju Państwa.

Droga legalna nie oznacza jednak dla nas drogi kompromisów, sprzeniewierzających się naszym podstawowym zasadom.

Władza zwierzchnicza Prezydenta Rzeczypospolitej musi być w nowej Konstytucji wzmocniona.

Zszywać paragrafów ze sprzecznych zasad nie będziemy.

Do wszystkich tych, którzy przepojeni są instynktem państwowym, zwracamy się z wezwaniem, by nam w tej pracy, majacel tylko dobro ogólne na oku, pomogli.

Chcielibyśmy, by ci, którzy do tej pracy z nami przystąpią, potrafili wyzbyć się swych partyjnych dogmatów i projekt nasz ocenili z jedną tylko troską: — Państwo młode nie będzie się mogło ostać, jeśli nie zabezpieczy swojej wewnętrznej równowagi, najlepsze warunki rozwoju i zdolności obrony sily i honoru Polski.

Bezpartyjny Blok Współpracy z Rządem, Warszawa, d. 22 lutego 1929 r.

Wiosna pod blegunem

Sześć stopni ciepła na wysokości Grenlandji

WIEDEN 22.2. Według doniesień z Kopenhagi, panuje na przylądku Północnym temperatura 6 stopni powyżej zera.

Taka sama temperatura panuje na wyspie Jan Mayen między Norwegia a Grenlandją.

Święty portret komendanta Piłsudskiego, wykonany w r. 1916 przez art. mal. Wodzisławskiego i wystawiony obecnie w warszawskiej Zachęcie.

W dniu dzisiejszym rozpoczynamy w Sejmie prace nad zgłoszonym przez nas projektem zmiany Konstytucji Państwa Polskiego.

Czy Citta Vaticano wejdzie do Ligi Narodów?

Z chwila dojdzie do skutku połączania między Papieżem a rządem i państwem włoskim w kołach politycznych całego świata chrześcijańskiego ciekawie zarysowało się pytanie co do stosunku Stolicy Apostolskiej do Ligi Narodów?

Fakt że przesłanką z Mussolinim Głowa Kościoła katolickiego odzyskała wolność i przestała być więzieniem pałaców watykańskich, zdawał się otwierać Państwu swobodną drogę do udziału w tej najważniejszej strażnicy pokoju. Jaka jest Lina Narodów?

Przewidywanie to wezwać nie znajduje potwierdzenia w formalnej treści układu, jaki stanął między Papieżem a Mussolinim.

Paszym, lekając się widocznie zbyt silnego wpływu Kościoła na terenie międzynarodowym włączył do swej umowy z Watykanem klauzulę, która pod obstrukcją delikatnych fraszów, zawiera wyraźny protest przeciw uczestnictwu stałego delegata Watykanu w Lidze Narodów.

W klauzuli tej Papież, mianowicie, oświadcza, że pragnie pozostać i pozostać obydwóm państwom w ścisłym i szczerym porozumieniu, jak również międzynarodowym Kongresom, pod tymże znakiem zwoływany, wyłuszczy te wypadki, w których strony zgodne odwołała się do pokolewającej się Kościoła: poza tem Papież zastrzeżenie sobie w każdym wypadku korzystanie ze swej władzy moralnej i duchowej.

Tak brzmi ta ograniczająca klauzula. Prasa faszystowska, szczególnie treść jej komentując, z naciskiem stwierdza, że jest to formula, w której Stolica Apostolska złożyła w ręce Mussoliniego swoje zrzeczenie się udziału w pokojowym areopagu Ligi Narodów.

Lecz co na to zrzeczenie powie, że inne państwa katolickie? Czy nie dostrzeże w niem zbyt wyłączonego uprzywilejowania faszystowskiej Italii, która, zagradzając Państwu drogę do Ligi Narodów, sięga jakgdyby po nieusprawiedliwioną prerogatywę zabierania w Genewie głosu imieniem nieobecnej reprezentacji Kościoła?

Wszak Mussolini uroczyście oświadczył, że Watykan, dzieląc się z rządem włoskim, odzyskał wszystkie prawa państwa suwerennego: czemuż więc w samym traktacie ugody odmówiono Stolicy Apostolskiej tej prerogatywy, która jest dziś zasadniczym prawem każdego państwa suwerennego?

Czemu faszysty nie chcą widzieć błogosławieństwa Stolicy Apostolskiej nad pokojową pracą Ligi Narodów?

PODWYŻKA KOMORNEGO NA MASOWĄ BUDOWĘ DOMÓW

Projekt pożyczek budowlanych na 4 procent rocznie

WARSZAWA, 22.2. Uchwalony na ostatnim posiedzeniu Rady ministrów projekt ustawy o zorganizowaniu państwowego funduszu budowlanego, wywołal żywe zainteresowanie.

W tworzeniu tego funduszu ma wziąć udział ludność całej Polski droga powszechnej podwyżki komornego pod lokali podlegających ustawie o ochronie lokatorów.

Celem państwowego funduszu budowlanego jest popieranie budowy w miastach tanich mieszkań, przeznaczonych dla osób niezamożnych, a zwłaszcza czepierplach dochód z pracy najmniej fizycznej lub umysłowej.

Projekt przewiduje od 1 kwietnia b. r. podwyżkę ustawowego komornego dla lokali podlegające ustawie o ochronie lokatorów:

dla mieszkań 2-pokojowych o 2 proc. co kwartał, dla mieszkań 3-pokojowych o 3 proc. co kwartał, dla 4-pokojowych o 4 proc., dla 5-pokojowych o 6 proc., dla 6 i 7-pokojowych o 8 proc. kwartalnie, wreszcie dla lokali złożonych z powyżej 7 pokoiów oraz dla sklepów i innych pomieszczeń handlowych lub przemysłowych o 10 proc. co kwartał.

Dla mieszkań jednopokojowych złożonych z 1 i 2 pokoiów i kuchni, z kąpielnią i łazienką, podwyżka ma się rozpocząć dopiero po doświadczeniu komornego tych mieszkań do 100 proc. podstawowego komornego i wynosić będzie 1 i pół proc. co

kwartał. Komorne podlegać będzie innym podwyżkom aż do doświadczenia mieszkań 1-pokojowych do 130 proc. podstawowego komornego, dla 2-pokojowych do 140 proc., dla 3-pokojowych do 160 proc., dla 4-pokojowych do 190 proc. i dla lokali z więcej niż 4 pokoiami oraz dla sklepów i innych pomieszczeń handlowych i przemysłowych do 200 proc. podstawowego komornego.

Na państwowy fundusz budowlany przeznaczone jest 75 proc. wpływów, uzyskanych z podwyżki komornego.

Podwyżka komornego przewidziana przez ten projekt nie będzie mogła być podstawą do wymiaru innych podatków ani państwowych ani samorządowych.

Trzy czwarte sumy osiągniętej z podwyżki, a więc 75 proc. wpłacane ma być na fundusz budowlany 15 proc. inkasowanej sumy użyte ma być na remonty domów. Za niewykonanie remontów właściciele będą karani.

Fundusze, które będą wpływały z powyższych źródeł, będą używane na finansowanie i popieranie akcji budowy tanich mieszkań.

Zwierzchnie kierownictwo i nadzór nad tą akcją sprawować będzie przewidziana w projekcie specjalna instytucja pod nazwą „Państwowy fundusz budowlany”, która udzielać będzie pożyczek oprocentowanych, łącznie z amortyzacją, na 4 proc. w stosunku rocznym.

Z chwila wejścia w życie nowej ustawy, ustawa o rozbudowie miast ulegnie zmianom i uzupełnieniom w celu dostosowania jej do zasad nowej ustawy.

Podwyżka komornego przewidziana przez ten projekt nie będzie mogła być podstawą do wymiaru innych podatków ani państwowych ani samorządowych.

Trzy czwarte sumy osiągniętej z podwyżki, a więc 75 proc. wpłacane ma być na fundusz budowlany 15 proc. inkasowanej sumy użyte ma być na remonty domów. Za niewykonanie remontów właściciele będą karani.

Fundusze, które będą wpływały z powyższych źródeł, będą używane na finansowanie i popieranie akcji budowy tanich mieszkań.

Zwierzchnie kierownictwo i nadzór nad tą akcją sprawować będzie przewidziana w projekcie specjalna instytucja pod nazwą „Państwowy fundusz budowlany”, która udzielać będzie pożyczek oprocentowanych, łącznie z amortyzacją, na 4 proc. w stosunku rocznym.

Z chwila wejścia w życie nowej ustawy, ustawa o rozbudowie miast ulegnie zmianom i uzupełnieniom w celu dostosowania jej do zasad nowej ustawy.

Podwyżka komornego przewidziana przez ten projekt nie będzie mogła być podstawą do wymiaru innych podatków ani państwowych ani samorządowych.

Trzy czwarte sumy osiągniętej z podwyżki, a więc 75 proc. wpłacane ma być na fundusz budowlany 15 proc. inkasowanej sumy użyte ma być na remonty domów. Za niewykonanie remontów właściciele będą karani.

Fundusze, które będą wpływały z powyższych źródeł, będą używane na finansowanie i popieranie akcji budowy tanich mieszkań.

Zwierzchnie kierownictwo i nadzór nad tą akcją sprawować będzie przewidziana w projekcie specjalna instytucja pod nazwą „Państwowy fundusz budowlany”, która udzielać będzie pożyczek oprocentowanych, łącznie z amortyzacją, na 4 proc. w stosunku rocznym.

Z chwila wejścia w życie nowej ustawy, ustawa o rozbudowie miast ulegnie zmianom i uzupełnieniom w celu dostosowania jej do zasad nowej ustawy.

Podwyżka komornego przewidziana przez ten projekt nie będzie mogła być podstawą do wymiaru innych podatków ani państwowych ani samorządowych.

Trzy czwarte sumy osiągniętej z podwyżki, a więc 75 proc. wpłacane ma być na fundusz budowlany 15 proc. inkasowanej sumy użyte ma być na remonty domów. Za niewykonanie remontów właściciele będą karani.

Fundusze, które będą wpływały z powyższych źródeł, będą używane na finansowanie i popieranie akcji budowy tanich mieszkań.

Zwierzchnie kierownictwo i nadzór nad tą akcją sprawować będzie przewidziana w projekcie specjalna instytucja pod nazwą „Państwowy fundusz budowlany”, która udzielać będzie pożyczek oprocentowanych, łącznie z amortyzacją, na 4 proc. w stosunku rocznym.

Z chwila wejścia w życie nowej ustawy, ustawa o rozbudowie miast ulegnie zmianom i uzupełnieniom w celu dostosowania jej do zasad nowej ustawy.

Podwyżka komornego przewidziana przez ten projekt nie będzie mogła być podstawą do wymiaru innych podatków ani państwowych ani samorządowych.

Trzy czwarte sumy osiągniętej z podwyżki, a więc 75 proc. wpłacane ma być na fundusz budowlany 15 proc. inkasowanej sumy użyte ma być na remonty domów. Za niewykonanie remontów właściciele będą karani.

Fundusze, które będą wpływały z powyższych źródeł, będą używane na finansowanie i popieranie akcji budowy tanich mieszkań.

Zwierzchnie kierownictwo i nadzór nad tą akcją sprawować będzie przewidziana w projekcie specjalna instytucja pod nazwą „Państwowy fundusz budowlany”, która udzielać będzie pożyczek oprocentowanych, łącznie z amortyzacją, na 4 proc. w stosunku rocznym.

Z chwila wejścia w życie nowej ustawy, ustawa o rozbudowie miast ulegnie zmianom i uzupełnieniom w celu dostosowania jej do zasad nowej ustawy.

Podwyżka komornego przewidziana przez ten projekt nie będzie mogła być podstawą do wymiaru innych podatków ani państwowych ani samorządowych.

Trzy czwarte sumy osiągniętej z podwyżki, a więc 75 proc. wpłacane ma być na fundusz budowlany 15 proc. inkasowanej sumy użyte ma być na remonty domów. Za niewykonanie remontów właściciele będą karani.

Fundusze, które będą wpływały z powyższych źródeł, będą używane na finansowanie i popieranie akcji budowy tanich mieszkań.

Podwyżka komornego przewidziana przez ten projekt nie będzie mogła być podstawą do wymiaru innych podatków ani państwowych ani samorządowych.

Trzy czwarte sumy osiągniętej z podwyżki, a więc 75 proc. wpłacane ma być na fundusz budowlany 15 proc. inkasowanej sumy użyte ma być na remonty domów. Za niewykonanie remontów właściciele będą karani.

Fundusze, które będą wpływały z powyższych źródeł, będą używane na finansowanie i popieranie akcji budowy tanich mieszkań.

Zwierzchnie kierownictwo i nadzór nad tą akcją sprawować będzie przewidziana w projekcie specjalna instytucja pod nazwą „Państwowy fundusz budowlany”, która udzielać będzie pożyczek oprocentowanych, łącznie z amortyzacją, na 4 proc. w stosunku rocznym.

Z chwila wejścia w życie nowej ustawy, ustawa o rozbudowie miast ulegnie zmianom i uzupełnieniom w celu dostosowania jej do zasad nowej ustawy.

Podwyżka komornego przewidziana przez ten projekt nie będzie mogła być podstawą do wymiaru innych podatków ani państwowych ani samorządowych.

Trzy czwarte sumy osiągniętej z podwyżki, a więc 75 proc. wpłacane ma być na fundusz budowlany 15 proc. inkasowanej sumy użyte ma być na remonty domów. Za niewykonanie remontów właściciele będą karani.

Fundusze, które będą wpływały z powyższych źródeł, będą używane na finansowanie i popieranie akcji budowy tanich mieszkań.

Zwierzchnie kierownictwo i nadzór nad tą akcją sprawować będzie przewidziana w projekcie specjalna instytucja pod nazwą „Państwowy fundusz budowlany”, która udzielać będzie pożyczek oprocentowanych, łącznie z amortyzacją, na 4 proc. w stosunku rocznym.

Z chwila wejścia w życie nowej ustawy, ustawa o rozbudowie miast ulegnie zmianom i uzupełnieniom w celu dostosowania jej do zasad nowej ustawy.

Podwyżka komornego przewidziana przez ten projekt nie będzie mogła być podstawą do wymiaru innych podatków ani państwowych ani samorządowych.

Trzy czwarte sumy osiągniętej z podwyżki, a więc 75 proc. wpłacane ma być na fundusz budowlany 15 proc. inkasowanej sumy użyte ma być na remonty domów. Za niewykonanie remontów właściciele będą karani.

Fundusze, które będą wpływały z powyższych źródeł, będą używane na finansowanie i popieranie akcji budowy tanich mieszkań.

Zwierzchnie kierownictwo i nadzór nad tą akcją sprawować będzie przewidziana w projekcie specjalna instytucja pod nazwą „Państwowy fundusz budowlany”, która udzielać będzie pożyczek oprocentowanych, łącznie z amortyzacją, na 4 proc. w stosunku rocznym.

Z chwila wejścia w życie nowej ustawy, ustawa o rozbudowie miast ulegnie zmianom i uzupełnieniom w celu dostosowania jej do zasad nowej ustawy.

Podwyżka komornego przewidziana przez ten projekt nie będzie mogła być podstawą do wymiaru innych podatków ani państwowych ani samorządowych.

Trzy czwarte sumy osiągniętej z podwyżki, a więc 75 proc. wpłacane ma być na fundusz budowlany 15 proc. inkasowanej sumy użyte ma być na remonty domów. Za niewykonanie remontów właściciele będą karani.

Fundusze, które będą wpływały z powyższych źródeł, będą używane na finansowanie i popieranie akcji budowy tanich mieszkań.

Zwierzchnie kierownictwo i nadzór nad tą akcją sprawować będzie przewidziana w projekcie specjalna instytucja pod nazwą „Państwowy fundusz budowlany”, która udzielać będzie pożyczek oprocentowanych, łącznie z amortyzacją, na 4 proc. w stosunku rocznym.

Z chwila wejścia w życie nowej ustawy, ustawa o rozbudowie miast ulegnie zmianom i uzupełnieniom w celu dostosowania jej do zasad nowej ustawy.

Podwyżka komornego przewidziana przez ten projekt nie będzie mogła być podstawą do wymiaru innych podatków ani państwowych ani samorządowych.

Trzy czwarte sumy osiągniętej z podwyżki, a więc 75 proc. wpłacane ma być na fundusz budowlany 15 proc. inkasowanej sumy użyte ma być na remonty domów. Za niewykonanie remontów właściciele będą karani.

Fundusze, które będą wpływały z powyższych źródeł, będą używane na finansowanie i popieranie akcji budowy tanich mieszkań.

Ameryka gustuje w ciwarach polskich

Znaczny wzrost eksportu

Eksport łódzkiej towarów włókienniczych w ciągu stycznia wyniósł 400.000 kg., wartości 4.783.000 złotych.

W porównaniu ze styczniem roku ubiegłego wartość eksportu wzrosła o 700.000 zł.

Najwięcej towarów łódzkiej i-dzie da Rumunii i Ameryki, na dalszych miejscach znajduje się Daleki Wschód, Afryka, kraje nadbałtyckie. Bliski Wschód i państwa sukcesyjne.

Bardzo charakterystyczny i pocieszający jest stały i znaczny wzrost eksportu towarów włókienniczych Ameryki, dokąd w miesiącu ubiegłym wysłano towaru za 711.000 zł. (około 16 procentów eksportu). Płonek amerykański według znawców, jest bardzo dogodny dla Polski, która przy odpowiedniej organizacji będzie mogła umieszczać na nim wielkie ilości towarów wartości dziesiątków milionów złotych.

Według wiadomości z Madagaskaru cywilny poczynił na wyspie znaczne spustoszenia. Liczba ofiar wynosi do tej pory 14 osób.

Po 2 tygodniach zastój eksport węgla polskiego wznowiony

Wskutek silnych mrozów, zamknięcia portu gdańskiego i wadliwej komunikacji kolejowej od 2 tygodni przerwany był, jak wiadomo, eksport węgla. Z dniem dzisiejszym eksport węgla wznowiono, dzięki przywróceniu normalnej komunikacji kolejowej i częściowemu uwolnieniu z okowów lodu statków handlowych w porcie w Gdańsku i Gdyni.

Z Zagłębia wyruszyły dziś pierwsze pociągi węglowe do Gdańska. Pociągi te przewożą tylko 30 proc. eksportowanego normalnie węgla, gdyż większość ładunku nie mogą narazie przyjąć okręty.

Gdynia przestaje być portem wyłącznie „węglowym”

Coraz liczniejsze przeladunki innych towarów

W ciągu ostatnich tygodni zauważyć się daje coraz liczniejszy wywóz przez Gdynię różnych towarów, które dotychczas eksportowane były przez inne, oczywiście niepolskie, porty.

Gdynia przestaje być portem wyłącznie „węglowym”. Na ogólną sumę 214.000 ton przeladunku na artykuly nie węglowe przypada 26 tysięcy ton. Poza cennym materiałem opalowym wywozi się coraz

więcej cukru, soli, żelaznego i drobnicy. Jednocześnie zaobserwować można coraz większy przepływ towarów importowanych do Polski przez Gdynię. Import śledzi, saletry, granitu, tytoniu itp. artykułów odbywa się coraz gromadniej przez Gdynię.

W ubiegłym miesiącu ogólny przeladunek towarów w porcie gdańskim wyniósł 214.339 ton, w tem 114.24 tony przywozu. W okresie tym zawinęło do portu 106 statków i wypłynęło 118, statków pod flagami 12 państw. Najliczniej reprezentowana była flota szwedzka (43 okręty), potem niemiecka (25), lotewska (11) i polska (5).

Niemcy widzą wszędzie szkodę polską

BERLIN, 22.2. „Berliner Tageblatt” donosi ze Słupska o arestowaniu przez policję we wsiach pogranicznych okręgu Bülow 8 osób pod zarzutem szpiegostwa na rzecz Polski.

Między aresztowanymi znajduje się 7 Niemców i jeden obywatel polski.

GEN. ROMAN GÓRECKI W WARSZAWIE

Powrót prezesa Banku Gospodarstwa Krajowego

WARSZAWA, 22.2.

Do Warszawy powrócił wczoraj z Poznania po dłuższej chorobie prezes Banku Gospodarstwa Krajowego dr. Roman Górecki.

W przyszłym tygodniu odejdzie się posiedzenie Rady Banku, na którym będzie zatwierdzony bilans Banku na dzień 31 grudnia 1928 r.

BYTOM 22.2.

Konsulat generalny Rzeczypospolitej w Bytomiu będzie przeniesiony do Opola, jako siedziby władz prowincji górnośląskiej. Pod budowę gmachu nabyto odpowiednią parcelę za 60 tysięcy marek.

Przeniesienie konsulatu nastąpi w połowie 1930 roku.

WARSZAWA, 22.2.

Wskazywał — 20 stopni.

Podróżni dyocacy z niedającego się opisać zimna leżeli w łóżkach, pokrywani stosami pledów i kolder, które pościagano, akad tylko można było.

Stać taki trwał dwie doby. Na czwarty dzień, rankiem, wśród pasażerów gruchnęła wieść złowroga: zapasy wagonu zastawczego są wyczerpane prawie doszczętnie.

Staliśmy tedy w obliczu śmierci z głodu i zimna. Wszak w tem pustkowiu, zasypianem śniegiem, nikt nam nie mógł przyjąć z pomocą.

Co wróżą gwiazdy na dzień 23 lutego?

Zmienne powodzenie i srogie krytycyzmu

Ranek dość pomyślny — przynosi aktywność w połączeniu z dodatnimi wpływami ustalacem. Jest to odpowiednia pora do czynienia stałą o uzyskanie trwałego stanowiska i rozmowa na siebie odpowiedzialność i rozpoczynania spraw długotrwałych obowiązków powołanie w interesach, mających związek z nieruchomością, budowa, ziemia i jej produktami — przynosić jednocześnie spotęgowanie rachliwostki umysłowej.

Później — łódź południa — mogą się przejawiać wpływy mniej dobre — powodujące stany zdemotywowania, przynoszące niepokoję niewykonanie i narazające na ewentualność za-

78 milionów niedoboru w styczniu

Poorszy nie bilans handlowego Polski

WARSZAWA, 22.2.

Główny urząd statystyczny ogłosił wczoraj obliczenie bilansu handlowego za styczeń 1929 r.

Bilans ten wykazuje poważnym niedoborem. Ujemny saldo wynosi 78 milionów zł.

W porównaniu z grudniem 1928 deficyt jest większy o 49 mil. zł., w porównaniu ze styczniem 1928 — o 45 mil. zł.

W r. 1928 tylko 5 miesięcy dało jeszcze większy deficyt. Były to: marzec (160), kwiecień (91), maj (94), czerwiec (97) i lipiec (88) mil. zł. Listopad 1928 r. zdawał się wróżyć skłonność do stałej poprawy, gdyż zamknięty był niedoborem tylko 9 mil. zł. Niestety, już gru-

Znaczne obniżenie opłat notarialnych w b. zaborze rosyjskim

WARSZAWA, 22.2.

Uchwalony przez Radę ministrów projekt ustawy o opłatach notarialnych przewiduje, że za sporządzenie aktów sprzedaży, zmiany nieruchomości, aktu na wydział, przedsiębiorstw przemysłowych i handlowych, cesji, praw spadkowych, aktu pojednawczego, dzierżawy, darowizny oraz zawierania spółki pobierana będzie opłata:

Przy sumie aktu do 3 tys. zł. — 1,5 proc., a najmniej 30 zł.; przy sumie 3—10 tys. zł. — za pierwsze 3 tys. zł. 45 zł., a od reszty 1 proc.; przy sumie 10—40 tys. zł.; za pierwsze 10 tys. — 115 zł., a od reszty — 0,75 proc.; przy sumie 40 — 100 tys. zł.; za pierwsze 40 tys. — 340 zł., a od reszty 0,4 proc.; przy sumie 100 — 300 tys. zł.; za pierwsze 100 tys. — 580 zł.,

a od reszty — 0,3 proc.; przy sumie 300 — 600 tys. zł.; za pierwsze 300 tys. zł. — 980 zł., a od reszty — 0,15 proc. Od sumy ponad 600 tys. zł. opłata się za pierwsze 600 tys. — 1330 zł., a od reszty 0,1 proc.

W szczególności aktów notarialnych, przykłada: uznanie dzieci, odwołanie testamentu itp. obowiązują stała opłata za poświadczanie zgodności odpisu z oryginałem — 1 zł. od strony, za poświadczanie wyciągów z ksiąg handlowych — po 10 gr. od każdej pozycji za poświadczanie odpisu na pełnomocnictwie — 4 zł. Najwyższa opłata tej kategorii wynosi 100 zł. i pobierana będzie za spisanie protokołu walnego zgromadzenia spółek akcyjnych, spółek i okr. odp. i t. p.

Według postanowienia ustawy notariusz, ani żadna osoba zatrudniona w jego kancelarii nie może żądać kwot ponad te, przyczem na każdym akcie powinna być wymieniona wysokość pobranych opłat, z powołaniem odpowiedniego przepisu taksy. Sama taksy notarialna ma być wywieszona w kancelarii rejenta na miejscu widocznym i dostępnym.

Projekt ustawy będzie niebawem wniesiony do Sejmu. Ustawa będzie obowiązywała na terenie okręgów sądu apelacyjnego warszawskiego, lubelskiego i wileńskiego.

KRZEWIEŃ WIARY MAHIMTA KIEM

Król Amannallah pod naciskiem duchowieństwa muzułmańskiego przed swą abdykacją przyjął 18 artykułów, które oddała w ręce multów monopol religijny. Artykuły te przywracała dawne zwyczaje religijne, zniesione przez królewskiego reformatora. Musiał on m. in. przywrócić mułom władzę zatrzymywania ludzi na ulicy, sprawdzania znajomości ustaw mahometańskich i w razie braku tej znajomości, darzącego karania.

GIFEDA

WARSZAWA, 22.2.

Berlin 21 75 Gdańsk 172 98, Londyn 43 28 3, N. Jork 8 9, Paryż 34 43 5, Praga 26 44 5, Szwajcaria 171 53, Wiedeń 125 8, Włochy 46 67 Czerwoniec 17 2.

Dotarły 105,5 5 proc. pożyczki konow. 67, 10 proc. pożyczki kolejowa 102,5 6 proc. pożyczka dolowa 85, 4 proc. pożyczka inw. 112 4 pół proc. L. Z. Ziemia 49,5 4 i pół proc. L. Z. m. Warszawy 47,5 5 proc. L. Z. m. Warszawy 53,5 8 proc. L. Z. m. W. 70 25.

Polary lokacyjne

Dolar 105,5 5 proc. pożyczki konow. 67, 10 proc. pożyczki kolejowa 102,5 6 proc. pożyczka dolowa 85, 4 proc. pożyczka inw. 112 4 pół proc. L. Z. Ziemia 49,5 4 i pół proc. L. Z. m. Warszawy 47,5 5 proc. L. Z. m. Warszawy 53,5 8 proc. L. Z. m. W. 70 25.

Akcie

B. Polska 175,5 B. Zw. Sp. Zr. 85, Kijewski 96, Szwajc. 250, Elektryczny Dabrowa 92, Pol. Tor. El. II, Sita i Włókno 143, Chodzież 23, Czerk. 285, Czysta 40, Górkow. 43, Wars. Cukier 42, Pirley 52,5, Węgiel 59, Nohd 21, Czerk. 41, Aono 35,75, Modzele 106, Rudnik 41, Starochow. 34,1, Zieleniewski 140, Zawiercie 12, Zyrardów 12,5, Bpkowski 135, Jabłkowski 24, Habersbusch 25, Spirytus 23,5.

Nowa In'cjatywa ustawodawcza B. B.

Projekt prawa samorządowego u laski marszałkowskiej

WARSZAWA, 22.2.

Blok Bezpartyjny współpracujący z rządem wniosł do laski marszałkowskiej projekt ustawy samorządowej.

Projekt staje na gruncie śmiśny zbrojowej i składa się z czterech części. Część I reguluje czynne i bierne prawo wyborcze jednolite na terenie całej Polski z wyjątkiem Śląska. Czynne prawo wyborcze posiadają wszyscy obywatele lat 24 a więc i zawodowi wojskowi. Bierne prawo wyborcze przysługują dopiero po ukończeniu lat 30 a nie można z niego korzystać zawodowo wojskowi.

Część II dotyczy specjalnie gmin i powiatów w b. Kongresówce, gdzie przedewszystkiem ma być o zmianie granic gmin. Łódź radnych jest 12, a powiatowa 12. W innych gminach i powiatach liczba radnych wynosi 12 członków rady. Każde wybory w głosowaniu tajnym, w pełnym, równym, bezpośrednim i może głosować tylko na nazwiska 1/2 radnych.

Część III dotyczy Małopolski i obejmuje także Spisz i Orawę. Liczba radnych ulega tu zmniejszeniu i wynosi w gminach o 500 mieszkańców 8 członków radnych. Do 1500 mieszkańców 12 członków rady, a ponad te liczbe 16 członków rady. Głosowanie takie samo jak w b. Kongresówce.

Do miast z wyjątkiem Krakowa i Lwowa rozciąga się przepisy obowiązujące w b. Kongresówce i tutaj wprowadza się podwyżkę lat. Reprezentacje powiatowe powstają przez wybory, w których bora udział tylko członkowie rad gminnych wiejskich i miejskich. Głosuje się także na nazwiska i tylko 1/2 herbów członków rady powiatowej. Liczba członków rady powiatowej wynosi przy 72 tys. mieszkańców 24, na każde dalsze 12 tys. nowych 4, maximum 36. Wybory do wydziału powiatowego są proporcjonalne.

Miasta ponad 25 tys. ludności są wyłączone od udziału w reprezentacji powiatowej, a nadzór nad ich finansami przechodzi do wojewody.

BYTOM 22.2. Konsulat generalny Rzeczypospolitej w Bytomiu będzie przeniesiony do Opola, jako siedziby władz prowincji górnośląskiej. Pod budowę gmachu nabyto odpowiednią parcelę za 60 tysięcy marek.

Przeniesienie konsulatu nastąpi w połowie 1930 roku.

Wskazywał — 20 stopni.

Podróżni dyocacy z niedającego się opisać zimna leżeli w łóżkach, pokrywani stosami pledów i kolder, które pościagano, akad tylko można było.

Stać taki trwał dwie doby. Na czwarty dzień, rankiem, wśród pasażerów gruchnęła wieść złowroga: zapasy wagonu zastawczego są wyczerpane prawie doszczętnie.

Staliśmy tedy w obliczu śmierci z głodu i zimna. Wszak w tem pustkowiu, zasypianem śniegiem, nikt nam nie mógł przyjąć z pomocą.

Co wróżą gwiazdy na dzień 23 lutego?

Zmienne powodzenie i srogie krytycyzmu

Ranek dość pomyślny — przynosi aktywność w połączeniu z dodatnimi wpływami ustalacem. Jest to odpowiednia pora do czynienia stałą o uzyskanie trwałego stanowiska i rozmowa na siebie odpowiedzialność i rozpoczynania spraw długotrwałych obowiązków powołanie w interesach, mających związek z nieruchomością, budowa, ziemia i jej produktami — przynosić jednocześnie spotęgowanie rachliwostki umysłowej.

Papuga która złapała złodzieja

W mieście Portland, w Stanie Oregon Ameryki Północnej, zdarzył się niezwykły wypadek wykradzieży.

Mianowicie istnieje tam wielki sklep z osobliwym pracownikiem, należący do dwu właścicieli. W tym sklepie do niedawna wisiała na ścianie papuga z napisem: „do sprzedania”. Klatka w sklepie pozostała, ale papuga z niej znikła z następujących powodów.

Jako kupiec, chcący nabyć tę papugę, która właściciele zalecali jako ptaka niezwykle inteligentnego i bystrzego, zgłaszał się pewien młody człowiek. Dał już nawet mały zażadek na papugę, ale jeszcze się wahał, bo chciał się przekonać o jej inteligencji. Inaczej bowiem cena mu się wydała za wysoka.

Otóż pewnego popołudnia dni ostatnich, kiedy sklep był pusty, obaj właściciele zatonieni do niepa mieli w rachunkach, papuga zaczęła nagle przeraźliwie wrzeszczeć, tak urwanie powtarzając: „Halo, halo”, że zniecierpliwieni kupcy zerwali się od ksiąg rachunkowych i zobaczyli niedoszłego nabywcę papugi, który w podejrzany sposób malsztrował oko ich kasę.

Zawezwano policję i ujęto złodzieja, który na własnej skórze przekonał się o istotnie niezwykłej inteligencji ptaka, ale go już teraz nie będzie mógł nabyć, nietylko dla tego, że powędruje do więzienia, lecz także z powodu, że właściciele postanowili go nie sprzedawać i pozostawić papugę w sklepie, jako upierzonego detektywa, strzegącego ich mienia.

Według obliczeń, sam tylko Berlin poniósł zimy bieżącej straty ocenione na 45 milionów złotych marek. W stratach, poza zniszczeniami realnymi jak uszkodzenia rurociągów, przewodów, instalacji itp., brana jest również pod uwagę zmniejszona frekwencja w miejscach rozrywkowych.

„Adwokat i róża”

W TEATRZE NOWYM W WARSZAWIE

Interesująca sztuka Szanławskiego w teatrze Nowym ściera codziennie tłumy publiczności, oklaskującej głównych wykonawców, m. in. pp. Gronicką, Biegańskiego i Zaharską.

Pełny ładunek śrutu w plecy Nieszczęśliwy strzał orzy acieła

ŁÓDŹ 22.2. Wczoraj koło godz. 8 wieczorem przybył do Francisz-

LUDY PEKAJA w zatoce Gdańskiej

GDANSK 22.2. W zatoce Gdańskiej pekała dziś rano powłoka lodowa, poczem lód poruszył się i zaczął odpływać w stronę morza. Z trudem zdołano uratować kilka osób, które wówczas przeżywały na krze. Lodu pekała w dalszym ciągu.

Zamarły port warszawski

Wszystkie statki wylane przed zamknięciem Wisły schroniły się na zimie do portu bandrowskiego na Saskiej Kępie. Ale 30-stopniowe mrozy nie oszczędziły portu i ścieły lodem wszystkie

Oślepiiony kolbą czerwonego żołdaka cudem uszedłszy z gehenny Czeki

człowiek-bohater płacze zagasteml oczami nad niedolą swej żony i dzieci

WARSZAWA, 22.2.

Jak wśród karłowatych drzewek rosną nieraz piękne, wysokie sosny, tak ponad szarżyzną życiową wznosi się — bohaterstwo.

Tylko mianem bohatera można nazwać p. Władysława Mrozińskiego, ociemniałego, który, przeszedłszy nieprawdopodobnie koleje losu, wyszedł z nich niezłamany i mimo kalectwa pracuje nadal na utrzymanie swej rodziny.

Siedzi w małym pokoiku Tow. opieki nad ociemniałymi ofiarami wojny „Latarnia”.

— Już 9 lat, jak dokoła mnie panuje noc — mówi Mroziński. — W mieszkaniu moim w Kijowie koncentrowała się akcja niepodległościowa. Tu przygotowaliśmy się do przyjęcia Marszałka Piłsudskiego, tu organizowano ucieczki do Polski. Wkrótce jednak bolszewicy zwachali prawdę. Zaarrestowano mnie, badano w Czerzwycyżce. Trwało to długo, bardzo długo. Torturowano mnie bez litości. Oczywiście, milczałem jak grób. Czy mogłem postąpić inaczej? Dziad mój, jen. Mroziński, zginął w powstaniu 1863 roku, gen. Zajaczek był moim pradziadem... Czyż miałem dać gorszy przykład moim dzieciom, niż sam otrzymywałem?

P. Mroziński przerwał. W jasnych, choć niewidzących już oczach, zapaliła się duma...

— I wreszcie przyszło naderżnięcie, — ciągnął dalej swą tragiczną opowieść. — W czasie tortur żołdaka uderzył mnie kolbą w oczy. Straciłem wzrok. Ale

to nie poruszyło serc moich prawców. Ślepego — trzymając mnie nadal w więzieniu. Znosiłem ponad ludzką moc — w nadziei, że przed śmiercią dotknie jeszcze stopa wolnej ziemi polskiej.

— Wreszcie udało mi się uciec z więzienia. Z fałszywymi papierami, w chłopiejszym przebraniu, wraz z żoną i trojgiem dzieci wyjechałszy furą z Kijowa. Tysiąc ówście kilometrów przebyliśmy na wozie! Aż wreszcie mogłem powiadzić dzieciom:

Na szczytach bohaterstwa

P. Władysław Mroziński, przeszedłszy gehenne udręczeń w Czerzwycyżce kijowskiej, kolbą czerwonego żołdaka pozbawiony wzroku, pisaniem na maszynie zarabia na życie.

Był przodownik policji przed sądem

Czy Feliks Jarecki był współnikiem napadu na kantor bankierski?

WARSZAWA, 22.2.

Dziś przed sądem okręgowym zdaje rachunek niezwykle przestępcy, osławionego Feliksa Jareckiego, który wedle brzmienia aktu oskarżenia w r. 1926, jako przodownik policji wziął udział w napadach bankowych na kantory bankierskie Wassermanna przy ul. Chłodnej 14 i Targownika przy ul. Niecałej.

Współ z Jareckim brał udział w napadzie jego brat, Stanisław, oraz uczeń 7-ej klasy Zaboklicki.

Stanisława Jareckiego zastrzelono w czasie pościgu po napadzie na kantor Targownika. Zaboklickiego zaś schwytano. Sądzonego przez warszawski sąd doraźny obciążał on Feliksa Jareckiego, który w tym czasie ukrywał się.

Feliks Jarecki, brat jego Stanisław oraz Zaboklicki udali się 30 sierpnia 1926 r. o godzinie 12 w południe na ul. Niecałą.

Stanisław Jarecki i Zaboklicki wtargnęli do kantoru Targownika. Feliks Jarecki zaś w mundurze przodownika policji stał przed sklepem i nie dopuszczał do interwencji publiczności, która zorientowała się, że u Targownika dzieje się coś niedobrego.

Gdy Zaboklicki i Stanisław Jarecki wybiegli ze sklepu, Feliks Jarecki, w mundurze przodownika, zaczął krzyczeć do bieżących za napastnikami ludzi.

— Stać, nie mieszać się z bandytami, bo będą strzelać. Może ktoś dostać.

Dzięki temu ścigający na chwilę

sie zatrzymali. Zaboklicki zaś i Jarecki zdołali dopaść do taksówki i zbiec.

Zaboklickiego ujęto na pl. Teatralnym. Stanisław Jarecki zaś, który podczas ucieczki zabił posturkowego Józefa Siomskiego i postrzelił 2 przechodniów, padł od kuli niewykrytego sprawcy w chwili, kiedy wskakiwał do drugiej taksówki.

W chwili po zabiciu Stanisława Jareckiego dobiegł do Feliksa Jareckiego, któremu zabójca brata jego podał swoje nazwisko. Feliks Jarecki odwoził zwłoki swego brata do Pogotowia, skąd korzystając z ogólnego zamieszania, zbiegł.

Jarecki ukrywał się przez dwa lata, wreszcie w dniu 12 lipca 1928 r. dobrowolnie zgłosił się do kancelarii prokuratora sądu okręgowego w Warszawie.

Do winy się nie przyznał, oświadczając, że w napadzie na sklepy Wassermanna i Targownika udziału nie brał.

Gdy dowiedział się, że jest poszukiwany przez policję, następnego dnia wyjechał do Wilna, gdzie ukrywał się pod fałszywym nazwiskiem Henryka Bulanda i otrzymał posadę gajowego w lasach państwowych, a potem został podległym w nadleśnictwie uszańskim.

Feliks Jarecki twierdzi, że krytycznego dnia wyszedł z domu w ubraniu cywilnym i w okolicach napadu wcale nie był.

Skonfrontowani z Feliksem Jareckim wszyscy obecni w sklepie

— Oto jesteśmy w Ojczyźnie!

— Czy płyną z nieruchomych oczu Mrozińskiego.

— Niestety, wróciłszy zupełnie zrujnowani. Być może żyć, mu siałem rozstać się z rodziną. Do stałem się do „Latarni”. Żona zaś z dziećmi znalazła dach nad głową przy ul. Smolnej 12.... Drewniana stara facjarka, gdzie zima hula wiatr i sroży się mroź. Złamana nędza i walka o chleb ciężko zaniemogła. Już nie wstaje z łóżka. Robię, co mogę, by ją ratować. Zarabiam, pisząc na maszynie.

— Jakto?

— Tak, nomimo braku wzroku, nauczyłem się pisać ślepym systemem na maszynie, zaraz panu pokażę.

Mroziński siada przy maszynie.

— Niech pan coś mówi.

Istotnie ociemniały płynnie zaczęła pisać pod dyktando!

— Nie troszczę się już o wzrok, nie myślę o sobie. Ale moja żona i dzieci w nędzy! A ja nie mogę im skutecznie pomóc. Artystka Mary Mrozińska była moją siostrą. Gdyby żyła, ja mógłbym już spokojnie żyć! A tak — rozpacz, młota-garbia...

Wasermanna podczas napadu stanowczo stwierdzili, że poznają w nim współuczestnika napadu

Zobaczył siebie w kinie i zemsta!

W budapeszteńskim kinie „Terminus” wybuchła temi dnami mała panika. Jakiś stary, a biednie ubrany człowiek, siedzący na najtańszych miejscach, nagle dostał nerwowego ataku i zemsta! Przepadkowo obecny na przedstawieniu lekarz udzielił mu pierwszej pomocy, a publiczność zachodziła w głowę, co mogło wzmurzyć do tego stopnia biednego staruszka, bo przedstawienie było właśnie wyjątkowo banalne.

Dawano mianowicie wygrzebany gdzieś z przedwojennych archiwów, film z życia, przedstawiający scenę, jak car Mikołaj II i carowa odwiedza szpital w Piotrogradzie, w otoczeniu dworaków, wojskowych i oficerów. Między innymi przedstawiony był w tym orszaku komendant szpitala, wojskowej ubrany we wspaniałą uniformę rotmistrza gwardii carskiej, ale tyle było tam innych, większych jeszcze wspaniałości, że nikt na niego uwagi nie zwracał.

Nikt, prócz owego biednego staruszka w pierwszym rzędzie. Był to bowiem właśnie ów komendant szpitala, Wasilij Martinow, stracony przez bieg wypadków do obecnego nędznego stanu.

Zobaczywszy niespodziewanie siebie samego na ekranie, Martinow nie mógł się powstrzymać od głośnego okrzyku, a potem stracił przytomność.

Kiedy mu ją przywrócono — długo płakał jak dziecko, aż wreszcie, uspokojony nieco, opowiedział lekarzowi dzieje swego życia i opuścił gmach kina, które tak boleśnie poruszyło otwartą ranę jego życia.

Ezotyczny obrazek

Loda Hafama i Bodo w ostatniej roli w Morskim Oku w Warszawie.

„Bóg zapłać” za mieszkanie List Miss Polonii

WARSZAWA, 22.2.

Ponieważ z wczorajszego odczytu przez radio możnaby wnioskować, że Miss Polonia nie otrzymała jeszcze mieszkania w śródmieściu, ulegliśmy jej prośbie i ponize zamieszczamy list do redakcji „Expressu Porannego” i Kurjera Czerwonego, kwitujący z odbioru nowego mieszkania (dwa pokoje z kuchnią i łazienką przy ul. Nowogrodzkiej Nr. 8).

Szanowna Redakcjo!

Wzruszona hojnym darem, który urzeczywistnia moje marzenia o posiadaniu własnego wygodnego mieszkania, nie znajduję słów, by wyrazić moją

wdzięczność za ten realny dowód dobroci serca Sz. Panów.

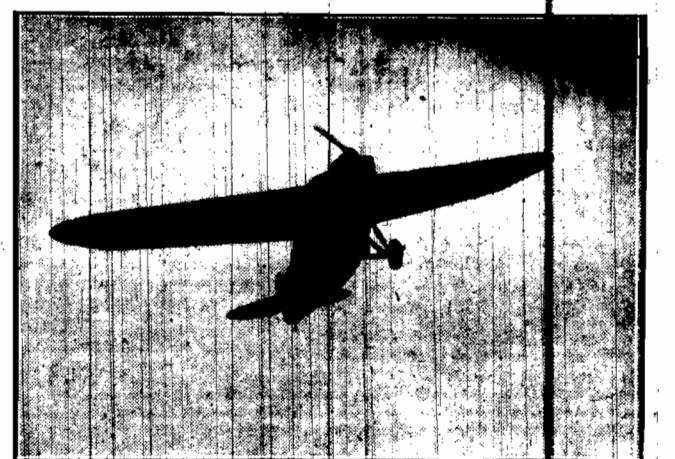
Właściwie w tym momencie iści się dopiero bałka, o której kruchości nie zapomniałam na chwilę podczas bytności w Paryżu i Nicei, widząc w jej zakończeniu powrót do wigilijnego i ciemnego pokoiku, razem z chorą matką!

Obecnie największą troską moja przestała istnieć, za co wyrażam z głębi serca „Bóg zapłać!”

Kreślę wraży prawdziwego poważania

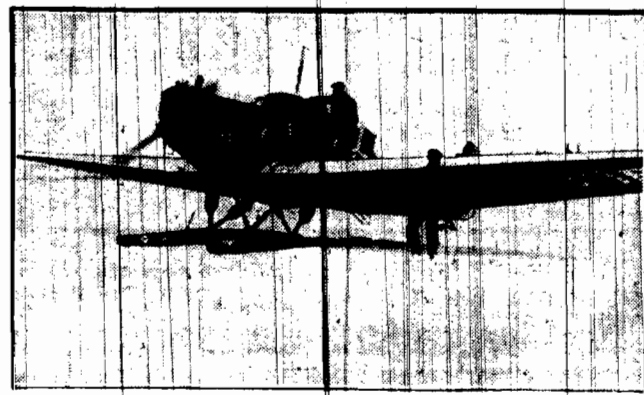
Władysława Kostakówna.

Zimowy raid

Lotnicy francuscy, Brix i Pallard, goa (Indochiny), mimo śnieżnych warunków 5-dniowy lot Paryż — Sankt-petersburga samolotem.

Samolot na nartach

Między Wrocławiem i Gliwicami kursuje samolot, zaopatrzony zamiast kół w narty.

Po strzałach do złodzieja skrzypliec Władysław Głowiński uniewinniony

WARSZAWA, 22.2.

Sąd apelacyjny pod przewodnictwem sędziego Zaborowskiego rozważył wczoraj sprawę wywiadowcy policji Józefa Godziemby Głowińskiego, który był skazany przez sąd okręgowy na 3 miesiące twierdzy za zastrzelenie złodzieja Mieleckiego przy odbieraniu mu skrzypliec, skradzionych prof. Barcewiczowi.

Sąd I instancji uznał, iż wywiadowca przekroczył granice obrony koniecznej, bowiem życiu jego nie groziło niebezpieczeństwo. Rzecz działa się w gabinecie restauracji „Pod Wiecha”. Głowiński występował jako kupiec z Gdańska, fikcyjnie dobijał targu, poza tem towarzyszyło mu trzech konfidentów,

Zresztą już pierwsza kula trafiła Mieleckiego w udło; uniemożliwił mu w ten sposób ucieczkę, a jednak strzelał dalej i trafił złodzieja w brzuch.

Obronca skazanego wywiadowcy zaapelował, dowodząc, że Mielecki, niebezpieczny opryszek, mimo sany w nodze, miał jeszcze swobodę ruchów i nie chciał podnieść rąk do góry, mógł więc każdej chwili sięgnąć do kieszeni po broń. Zatem wywiadowca, powtórzywszy bezskutecznie rozkaz „ręce do góry!” — miał prawo dalej strzelać.

Sąd apelacyjny przychylił się do stanowiska obrony i wydał wczoraj wyrok uniewinniający całkowicie wywiadowcę Głowińskiego.

Wojewódzkie Tow. Opieki Społ. „Przystań”.

Działalność stowarzyszeń, instytucji i jednostek, zajmujących się zagadnieniami opieki społecznej na terenie województwa białostockiego, aczkolwiek daje pozytywne wyniki jednakże nie jest dotychczas prowadzona według określonego zgróy planu. Na skutek tego akcja opiekuńcza rozwija się nierównomiernie na obszarze województwa: jedne dziedziny są postawione stosunkowo dobrze, inne natomiast albo chomają, albo są zaniedbane. Centralizacja zamierzeń i pracy instytucji i stowarzyszeń, zajmujących się akcją społeczną, daje możliwość ustalenia jednolitego planu pracy, fachowego prowadzenia zakładów i instytucji wychowawczych, oraz uzyskania znacznej oszczędności środków materialnych oraz sił ludzkich.

Z inicjatywy p. Wojewody Kirsta, powstało Wojewódzkie Tow. Opieki Społecznej „Przystań”, którego statut daje możliwość prawidłowego wykonania ciężącego na miejscowym społeczeństwie obowiązku opiekuńczego nad matką, dzieckiem, młodzieżą i ludźmi niezdolnymi do pracy.

W dniu 22-go p. m. w Sali Konferencyjnej Urzędu Wojewódzkiego odbyło się w obecności Pana Wojewody Karola Kirsta pod przewodnictwem

Prezesa Zarządu Głównego Tow. „Przystań”, p. Augusta Franza, zebranie organizacyjne miejskiego Oddziału Towarzystwa w Białymstoku.

Po zagajeniu Zebrania przez P. Prezesa Franza i po zaznajomieniu zgromadzonych ze statutem „Przystani”, zebrani jednogłośnie zgłosili akces do Towarzystwa i wybrali Zarząd w osobach: P. P. Celestyna Galasiewicza, Lucjana Krajewskiego, Czesława Sierosławskiego, Ludwika Zeremby i Jana Sobieskiego, na zastępców zaś zostali wybrani p.p. Krzeska, X. Grzybowski, Woliszowa, Szczesny dr. Walewski.

Konferencja radców Izby Przemysłowo-Handlowej.

Dziś o godz. 18 w lokalu Zw. Wielkiego Przemysłu odbędzie się konferencja wszystkich radców Izby Przemysłowo-Handlowej w Wilnie, zarówno tych którzy już przeszli z ogólnych wyborów, jak i tych, którzy są desygnowani przez poszczegól-

ne zrzeszenia gospodarcze. Na konferencji tej specjalny delegat z Wilna p. Jutkiewicz złoży sprawozdanie z dotychczasowych prac przygotowawczych w sprawie Izby Przemysłowo-Handlowej w Wilnie.

Echa rozwiązania Rady Miejskiej w Grodnie.

Prezydent m. Grodna p. Rogalewicz na posiedzeniu Rady Miejskiej odczytał reskrypt p. Wojewody o rozwiązaniu Rady Miejskiej.

wyborczego, obowiązującego w b. Kongresówce. Wybory mają się odbyć 7-go lub 14 kwietnia.

W myśl obowiązujących przepisów p. Wojewoda w ciągu 3 tygodni ma zarządzić nowe wybory.

Zmiany personalne w Bibliotece Miejskiej.

Dotychczasowy kierownik Miejskiej Biblioteki Publicznej p. M. Dzikowski, z dniem 15 lutego objął stanowisko bibliotekarza Uniwersytetu im. Stefana Batorego w Wilnie. Kierownictwo Biblioteki Miejskiej Magistrat powierzył p. F. Echeńskiemu.

Telegram		№ 169
czytelnicy dziennika białostockiego Białystok		Przewód Nr.
Przyjęto dn. 22 1929 r. godz. 11 min. 58		Uwagi służbowe:
podpis _____		Urząd _____
dn. _____ godz. _____ min. _____		

w numerze niedzielnym 24 bm rozpoczynamy nowy konkurs domyślności czytelników dziennika białostockiego
Redakcja

Celem uczczenia dziesięciolecia wkroczenia Wojsk Polskich do Białegostoku.

Chcąc uczcić dziesięciolecie wkroczenia Wojsk Polskich do Białegostoku, Dyrekcja Centrali Spirytusowej Tow. Akc. Poznań — Fabryka wódek i likierów w

Białymstoku, złożyła w redakcji zł. 100 do następującego podziału: na węgiel dla biednych — zł. 50, na Dom Dziecka — zł. 50.

Ogłoszenie przetargu.

Powiatowy Zarząd Drogowy w Suwałkach ogłasza publiczny przetarg ofertowy na dostawę szabru w roku 1929/30 dla dróg państwowych w obrębie powiatu Suwałskiego.

Przetarg odbędzie się dnia 9 marca 1929 roku w Suwałkach o godz. 11 przed południem w lokalu biura Zarządu Drogowego ul. Kościuszki 45.

Oferty pisemne sporządzone ściśle według wymogów określonych w Przepisach Tymczasowych o oddaniu Państwowych dostaw według Rozporządzenia Min. Rob. Publ. z dnia 31 lipca 1926 r. L. III-396 (wolne od stempla) należy składać lub przysłać pocztą (listem poleconym) na ręce Kierownika Zarządu Drogowego, w zabezpieczonych kopertach z napisem „Oferta do przetargu na dostawę szabru dla Powiatowego Zarządu Drogowego w Suwałkach”.

Do oferty należy dołączyć wadium w wysokości 5 proc. wartości oferowanej dostawy, przyczem nadmieniamy, że wadium to może być dołączone w formie kwitu Kasy Komunalnej tutejszego powiatu, następnie w formie książeczek wkładowych państwowych instytucji finansowych lub też w postaci papierów wartościowych państwowych obliczonych według obowiązującego kursu, lub wreszcie w gotówce, składanej na ręce Przewodniczącego Komisji Przetargowej przy otwarciu ofert.

Informacji dotyczących warunków dostawy oraz ustalonego na rok 1929/30 planu dostawy szabru dla dróg państwowych mogą reflektanci zasięgać w biurze Powiatowego Zarządu Drogowego w godzinach urzędowych codziennie od dnia 21 lutego 1929 r. począwszy.

Termin składania ofert upływa w dniu 9 marca 1929 r. o godz. 11 przed południem, bezpośrednio przed rozpoczęciem rozprawy ofertowej przez Przewod. Komisji Przetargowej. Zarząd Drogowy zastrzega sobie możliwość przeprowadzenia licytacji ustnej bezpośrednio po otwarciu i rozpatrzeniu ofert pisemnych. Oferty nieodpowiadające warunkom zawartym w wyżej powołanym Rozp. Min. Rob. Publ. lub też złożone po terminie, nie będą rozpatrywane.

Suwałki, dnia 20 lutego 1929 roku.
Do L. 179 z dn. 20-II-29 r. Kierownik Zarządu Drogowego.

Stosunkowo niedrogi, ale duży, wygodny i elegancki samochód

SAMOCHÓD Chevrolet od pierwszego rzutu oka uderza niezrównaną, wytwornością i przestronnością swej karoserji. Specjalnie szerokie drzwiczki zapewniają całkiem wygodne wejście i wyjście, nawet dla osób tegich i dużego wzrostu.

osobowych, jak i ciężarowych, wymownie świadczą o ich popularności.

Nadzwyczaj oszczędny, a potężny silnik, hamulce na cztery koła, wentylacja karteru, filtr do smarów i benzyny, słowem wszystkie najbardziej nowoczesne udoskonalenia są zastosowane przez inżynierów General Motors przy budowie tego samochodu.

Jedna próbna przejażdżka w porozumieniu z najbliższym zastępcą General Motors wystarczy, aby się przekonać, że samochód Chevrolet jest idealnym typem dużej, wygodnej i jednocześnie eleganckiej maszyny, o bardzo dostępnej cenie. Wyrob General Motors.

Zalety te stawiają samochód Chevrolet na tym samym poziomie, co inne wytworne i drogie maszyny, z tą tylko różnicą, że cena tego jest znacznie przystępniejsza.

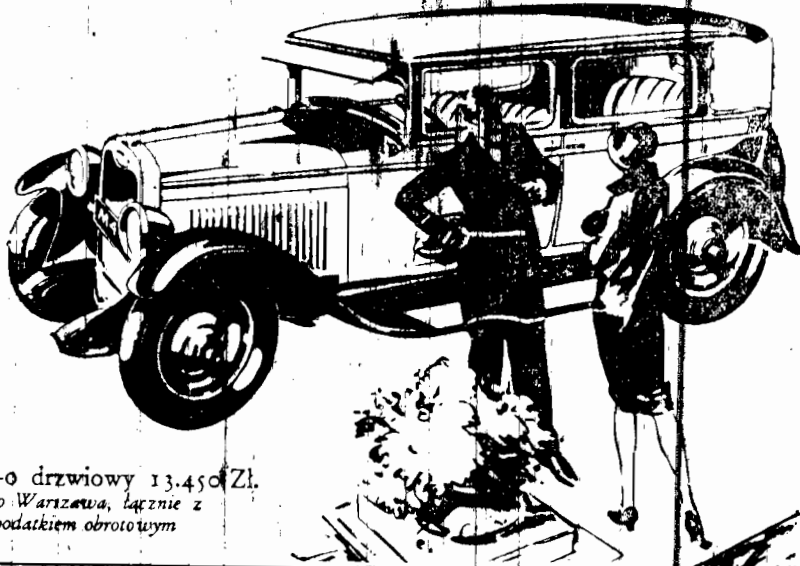
Wystawiamy na *Porozumienie Wystawie Krajowej w Poznaniu, w roku 1929.*

Olbrzymie cyfry osiągnięte przy sprzedaży samochodów tej marki, zarówno

Upoważnieni Zastępcy
H. SCHIEFERSCHMIDT i KOCH
Białystok, Sienkiewicza 27, tel. 3-11

CHEVROLET

GENERAL MOTORS W POLSCE, WARSZAWA

Sedan 4-0 drzwiowy 13.450 zł.
Loco Warszawa, łącznie z podatkiem obrotowym

O czym ojcowie miasta radzić będą na posiedzeniu poniedziałkowym?

W poniedziałek dnia 25 bm. odbędzie się posiedzenie plenarne Rady Miejskiej. Na porządku dziennym m. in. wniosek nagły r. Reinhardta w sprawie obsadzania stanowisk w Magistracie, sprawa Wystawy

Przemysłowo-Rolniczej, memoriał T-wa Eugenicznego w sprawie wprowadzenia w Białymstoku całkowitego zakazu sprzedaży napojów alkoholowych, odpowiedzi Magistratu na interpelacje i in.

Przedłużenie terminu zeznań o dochodzie.

Ministerstwo Skarbu przedłużyło do 1 maja rb. termin składania przez osoby fizyczne i spadki wakujące (nieobjęte) zeznań o dochodzie za rok 1928.

Wypadek przy pracy.

W dniu wczorajszym przy ul. Fabrycznej obok domu nr. 21 Józef Olszewski pomagając przy układaniu bali tytoniu na sianach Państw. Fabryki Wy-

robów Tytoniowych, uległ przgnieceniu przez ładunek. Pogotowie „Linax Hacedek” odwiezło go do szpitala św. Rocha.

Fabryka stanęła.

W dn. 21 bm. z braku zamówień stanęła fabryka sukna Sokół i Zylberfenig (Jarowiecka 29). Bez pracy pozostało 80 robotników.

Popierajcie L.O.P.P.

APOLLO **DZIS WIELKA PREMIERA**
Początek 6¹⁵, 8¹⁵, 10¹⁵
Z przyczyn od dyr. niezależnych fotory przed kinem wystaw. nie będą

Była mężatką... lecz nie żoną
w tę noc upojna, szalona, bohaterska

NOĆ MIŁOŚNA SKAZANCA
Potężny dramat miłości i bohaterstwa
Wg. głośnego dzieła S. MICHAELIS
W rolach głównych:
Subtelna jasnowłosa **CARINA BELL** i wytwórny amant **GÖSTA ECKMAN**

ŚLUB REWOLUCJI
Arctyfilm ze słynnym Bulbą z „Burzy”
L. WOLHEIM'EM

Awantura Arabska
0 godzinie 12, 1¹⁵, 3³⁰
Po cenach od 60 groszy

„MODERN” Dziś! Początek o godz. 6³⁰, 8³⁰, 10³⁰ wieczór.
„Szczęście, radość, ból i łzy—Miłości, Miłości...to Ty...”

RAPSODJA WĘGIERSKA
Upajający, jak wino węgierskie, piękny, jak miłość huzara, płomienisty, jak krew cygańska — film erotyczny.

W rolach głównych: **Dita Parlo, Lil Dagover, Willy Fritsch**

ILUSTRACJA MUZYCZNA — Najnowsze utwory muzyczne, węgierskie i cygańskie romanse w wykonaniu powiększonej ork. pod batutą S. Pomeranca

Dr. G. Finkieliszfejn
Choroby wewnętrzne (serce i przemiana materji)
Ordynuje przy ulicy Sienkiewicza 50
Tel:fon 14-01.

Dr. M. Kacnelson
Choroby weneryczno-skinne
Przyjmuje od godz. 9-1 i od 4-7-jej
BIALYSTOK.
Kilińskiego 8 i Telefon. 9-81.

Doktor M. KANEL
Choroby weneryczne, skórne i włosów.
Przyjmuje od godz. 9-1 i od 5-8.
Kobiety od godz. 4-5 p.p.
ul. Sienkiewicza 37 (partor) tel. 5-95.

Ogłoszenia drojne
Sprzedaje się w pobliżu Grodzka majątek przestępni około 350 ha z lasem sosnowym i zabudowaniami w dobrym stanie. Ogrodem, sadem, woda wielkimi nowymi murami fabrycznymi, wykopanymi torfu przedniego gatunku, przez majątek przechodzi rzeka. Władomości: Kilińskiego 11 E. Brill, tel. 72.

Tanio sprzedaje się otomana, leżak, fotel klubowy Lipowa 18 mieszkanie 2, Eltermann.

Zgubiono ks. wot Białystok na imię Józefa, s. Baltazego Oszczędy, roczn. 1889, zam. ul. Bracka 14 w Białymstoku.

Popieraj LOPP

WARUNKI PRENUMERATY: Miejskowa z dostarczeniem do domu — Zł. 5, — zamiejscowa wraz z przesyłką — Zł. 5 gr. 50, — zagraniczna — Zł. 9.
CENY OGŁOSZENI: za wiersz milimetrowy—szerokość szpalty redakc. w tekście na 4 stronie—70 groszy, zwyczajna połowa szpalty redakc.—25 gr., drobne za wyraz 20 gr. Układ ogłoszeń 12-szpaltowy. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada. Na zasadzie uchwały Zjazdu Prasy Prowinc. wszystkie komunikaty instytucji prywat. i społecz. w kronice podlegają opłacie.